En databas över voteringar i Sveriges Riksdag, 1925–1934, kodbok

Version 1.0 (2026-05-05)

Jan Teorell (Stockholms universitet, projektledare)

Carl Dahlström (Göteborgs universitet)

Mikael Holmgren (Örebro universitet)

Joseph Noonan (Stockholms universitet)

Bakgrund

Sedan 1925 har voteringarna i Sveriges Riksdag varit offentliga, vilket innebär att varje individuell riksdagsledamots röst – ja, nej eller avstår, samt om ledamoten var frånvarande – har registrerats. Idag är data på ledamotsnivå för dessa omröstningar tillgängliga via riksdagens hemsida från riksdagsmötet 1993/94, och – i en nyligen publicerad databas från detta projekt – sedan Enkammarriksdagens införande 1971. Inom ramen för detta infrastrukturprojekt, finansierat av Riksbankens jubileumsfond i samfinansiering med Stockholms, Göteborgs, och Örebro universitet samt Sveriges Riksdag, har uppgifter samlats in från samtliga omröstningar i Sveriges riksdag i Andra kammaren mellan 1925-1934, och i Första kammaren mellan 1927-1934, för att göras åtkomliga för forskarsamhället och för allmänheten.[1]

Datainsamling och kvalitetskontroll

Voteringsresultaten i riksdagen finns under perioden 1925-1934 bevarade i form av handskrivna liggare, av vilka framgår datum, vad voteringen handlade om, namnet på ledamöterna, samt ett streck för varje närvarande ledamot i någon av kolumnerna ”Ja”, ”Nej” eller ”Avstår”. Dessa liggare hade redan digitaliserats till pdf-format av Riksdagsbiblioteket när vårt projekt inleddes. Tyvärr har liggarna för Första kammaren för

[1] Vi vill tacka Lirigzon Karaqica och Hong Guanrui för ovärderlig assistenthjälp.

riksdagsåren 1925 respektive 1926 förekommit.

Informationen matades från liggarna manuellt in i Excel, med en rad per ledamot och omröstning. Vid sidan om ledamotens namn noterades samtidigt vilken särskild identifieringskod, så kallad ”wiki_id”, som motsvarar respektive ledamot. En automatisk funktion i Excel summerade samtidigt antalet röster för ”Ja”, ”Nej”, ”Avstår”, vilken stämdes av mot summeringen i slutet av voteringsliggaren för att försäkra att inga röster matades in felaktigt.

Information om vilken partigrupp ledamöterna ingick i vid voteringstillfället inhämtades slutligen separat från infrastrukturprojektet Swerik (https://swerik-project.github.io/). Denna data genomgick därefter en serie halv-automatiserade och manuella justeringar och korrigeringar, så att var och en av de 598 riksdagsledamöter som identifierats i voteringsprotokollen under denna tidsperiod vid varje voteringstillfälle tilldelades en, och endast en, partigrupp — alternativt frånvaro av en sådan (så kallade ”vildar”, se nedan). Partiställningen vid voteringarna har sedan kontrollerats mot externa källor, i första hand SCB:s rapporter ”Riksdagsmannavalen” för relevanta år, samt tabell 7 i en artikel i *Statsvetenskaplig tidskrift* författad av Bo Bjurulf (https://journals.lub.lu.se/st/article/view/2829/2394).

Materialet omfattar 988 voteringar, varav 500 i Första och 488 i Andra kammaren, inklusive förberedande voteringar (så kallade kontrapropositionsvoteringar). Mänskliga faktorn innebär att återstående enstaka fel inte kan uteslutas.

Voteringsvariabler

- omröstnings_id: Ett unikt identifieringsnummer för varje votering. Variabeln är en sammansatt sträng av de 7 variabler som tillsammans unikt identifierar varje votering (kammare, rm, utskott, betänkande_nr, beslutspunkt, votering_typ samt motivfrågan).
- dokument_namn: Namnet på dokumentet i Riksdagsbibliotekets digitalisering där voteringen ligger lagrad.
- `sid_nr`: Sidnumret från `dokument_namn` i Riksdagsbibliotekets digitalisering där informationen ligger lagrad. Notera att varje votering upptar flera sidor. (För en votering saknades två sidor i den av Riksdagsbiblioteket inskannade versionen; denna har angivits som sid_nr=”Extern”.)
- kammare: FK = Första kammaren, AK = Andra kammaren.
- `rm`: Riksmötets år (1925-1934).
- `datum`: Datum vid voteringen (YYYY-MM-DD).
- `utskott`: Utskottsförkortning. Se ”Lista över utskottsförkortningar” nedan för alla förkortningar. Då voteringen inte avser ett betänkande (dvs. då votering_avser=1) är betänkande_nr=9999.
- `betänkande_nr`: Nummer på utskottsbetänkandet voteringen avser. Då voteringen inte avser ett betänkande (dvs. då votering_avser=1) är betänkande_nr=9999.

- `beslutspunkt`: Beskrivning av beslutspunkten i fritext. Om det helt saknas beskrivning av beslutspunkten, eller om voteringen inte avser ett betänkande (dvs. då votering_avser=1), så är `beslutspunkt` = 9999.
- `motivfrågan`: 1 = motivfrågan, 0 = sakfrågan.
- `votering_typ`: 0 = huvudvotering, 1 = sista (eller enda) kontrapropositionsvoteringen), 2 = näst sista kontrapropositionsvoteringen.
- `votering_avser`: 0=Utskottsbetänkande/utlåtande, 1=Annat (i regel proceduriella frågor, såsom återremiss eller hänvisning av motioner mm).

Ledamotsvariabler

- `wiki_id`: En unik personkod för respektive riksdagsledamot.
- `person_id`: En alternativ unik personkod för respektive riksdagsledamot som hämtats från Swerik-projektet (se https://swerik-project.github.io/).
- `röst`: Hur ledamoten själv röstade (J = Ja, N = Nej, A = Avstår, F = Frånvarande). Notera att antalet ledamöter vid denna tid i Första kammaren var 150, i Andra kammaren 230, men då talmannen i båda kamrarna saknade rösträtt summerar variabeln röst i samtliga fall till 149 respektive 229.
- `namn`: Ledamotens namn.
- `parti`: Ledamotens partigrupp vid tillfället för voteringen (Bondeförbundet, Frisinnade folkpartiet, Högern, Kommunisterna, Liberala riksdagspartiet, Socialdemokraterna), alternativt ”Partilös” (om ledamoten var en så kallad ”vilde”). Notera (a) att ingen uppdelning har gjorts av olika kommunistiska fraktioner (“Kilbomskommunister”, “Sillénkommunister”, “Kominternpartiet” etc), samt (b) att Allmänna valmansfördundet ledamöter under delar av denna tid gick under namnet “Nationella partiet” i Första kammaren, respektive “Lantmanna- och borgarpartiet” i Andra kammaren, men här används endast beteckningen “Högern”.
- kön: Ledamotens kön (man eller kvinna)
- `född`: Ledamotens födelseår (YYYY). I det fåtal fall då uppgift om födelseår saknas är född=9999.

Lista över utskottsförkortningar

Listan är sammanställd utifrån Norberg, Anders, Björn Asker och Andreas Tjerneld (1996) *Tvåkammarriksdagen 1867-1970: Ledamöter och Valkretsar*. Observera att listan är standardiserad, så andra förkortningar kan förekomma i riksdagstrycket. Ett nummer före utskottsförkortningen avser att skilja på flera utskott med samma beteckning, så “1lu” betyder “första lagutskottet”, ”2lu” andra lagutskottet etc. På själva voteringarna kan även förekomma olika sammansatta utskottsförkortningar som inte finns med på denna lista, exempelvis “stu_lu”, vilket då betyder ett sammansatt stats- och lagutskott.

- `bau`: bankoutskottet
- `bevu`: bevillningsutskottet

- `jou`: jordbruksutskottet
- `ku`: konstitutionsutskottet
- `lu`: lagutskottet
- `stu`: statsutskottet
- `säu`: särskilt utskott
- `tfu`: tillfälliga utskottet